

Bras

Het is koud en het regent. Zo'n regen dat je handen rood en zo nat als een dweil worden. Ik doe de zak met het nog warme brood onder mijn jas en trek mijn capuchon tot vlak boven mijn ogen. Hij kan maar net over mijn kroon heen. Vóór mij loopt een hond. Een hond met een witte vlek op zijn kont. Zijn staart zwiert als een boomtak in de wind. Wat een leuke lieve hond. Met zo'n hond zou ik wel elke ochtend in de regen willen lopen. Net als vroeger met Bras. Die is nu in de hondenhemel en "vangt de hele dag ballen van chocola". Dat zegt Mary altijd als we over hem praten. Zou deze dat ook lusten? Beter van niet. Hij heeft geen halsband om, maar een touw. Een heel lang touw van wel tien, nee, wel vijftien meter lang.

Het touw zit vast aan een vrouw. Ze draagt twee tassen. Wat doet ze met twee zware tassen als ze haar hond uitlaat? Dat is vast geen aardige vrouw. Met je hond moet je praten en rennen en takken gooien. Deze hond blijft vaak staan, kijkt naar de straat en ruikt even aan een polletje gras of aan iets ouds en smerigs dat hij dan probeert op te eten. Dan rukt ze aan het touw. Wat een rotmens. Ze loopt maar door. Kan ze niet even wachten tot ie uitgesnuffeld is? Als ze aan dat touw rukt gaan er allemaal schokken door zijn lijf en jankt hij. Weer een ruk. Zijn ogen blijven naar de grond kijken, terwijl zijn poten achter zijn lijf aan komen. Wat is die hond mager! Wacht maar hond, ik kom eraan. Ik trek de zak uit mijn jas en geef hem een stukje brood. Hij schrokt het naar binnen. Weer een ruk, maar nu blijft hij kijken naar de zak in mijn hand. Dat beest sterft van de honger. Ik kan hem niet het hele brood geven. Dan krijg ik ruzie

met Mary. Maar dat touw en die honger is erger dan een gevangenis!

'Zit', fluister ik. Ik pak het touw op, maak een lus en snij het touw door met mijn zakmes. Met de hond aan het korte touw loop ik de andere kant op. Ik kijk niet om. De hond kijkt naar mij omhoog. Hij blaft. Ik geef hem nog een stuk van het brood. Hij schrokt het weer naar binnen terwijl hij de zak niet uit het oog verliest. We lopen snel naar huis. Ik loop achterom en laat de hond in de schuur. Ik haal het touw van zijn nek en hang het aan een spijker naast de riem die van Bras was. De oude deken ligt er nog. 'Ga maar liggen', ik geef hem zachte klopjes op zijn zij. Hij hijgt en zijn tong hangt uit zijn bek.

In de tuin is een kraan met een lange slang. Ik zoek een oude pot en spuit hem vol water. Die zet ik naast de hond. Als ik door de keukendeur binnenkom is er gelukkig niemand. Dat is mooi, want dan kan ik een blik uit de kelderkast pakken. Ze zijn van de Superdump en superlekker. De blikopener is bot, wat een rotting. Tien vóór. Ik heb niet veel tijd meer. Ik krijg alleen maar een deukje in de deksel. Zo gaat het niet, dan moet hij toch maar wachten. Ik neem het blik mee naar de schuur en zet het op de plank. Dan aai ik de hond, pak zijn kop zachtjes beet en kijk in zijn ogen.

'Braaf zijn. Ik moet naar school en als ik terug ben krijg je echt eten. Het duurt niet lang, dag Bras.' De hond gaapt, rilt en legt zijn kop op zijn poten.

'Priscilla kom eens naar voren.' Juf Dora heeft een harde stem. Wat moet ze van me? 'Weet je het niet meer? Je hebt vandaag een spreekbeurt over het koningshuis in

En in die stok heb ik zijn naam gekerfd met mijn mes. Maar omdat jij er nu bent moet ik er iets bijzetten. Zodat jij niet als een dooie hond heet.'

*

Mary zit in haar panterpak voor de televisie als ik binnenkom.

'Heb je je kroontje op, schat? Was de spreekbeurt dan vandaag al? Och kind, helemaal vergeten. Je zou het nog eerst voor mij doen, weet je wel, om te oefenen. Ging 't goed? 't Staat je anders leuk. Wat vonden ze van je jurk? Je bent mijn knappe meid. Kan je straks een boodschap voor me doen? Over een uurtje of zo. Haal maar patat en kroketten. Eten we die zo op bij de televisie. Er is een film.' Ze praat altijd veel.

*

Bras twee ziet er prachtig schoon uit en zijn tanden blinken iets meer. Hij heeft alles opgegeten en nu kijkt hij niet meer steeds naar de grond. Hij springt naar zijn nieuwe riem, die aan de spijker hangt.

'Ja we gaan uit. Naar de snackbar om eten te halen.' Het regent nog, maar dat is juist goed voor zijn vacht. Terwijl we wachten op het eten wijst de baas van de snackbar op de hond.

'Een nieuwe? Uit het asiel zeker.' Ik knik. Hij vindt ook mijn kroon mooi.

Met de twee warme zakken onder mijn jas lopen we naar huis.

'Af Bras, netjes naast mij lopen en niet springen.' Hij heeft alweer honger.

Door het raam zie ik dat Mary nog voor de televisie zit. Ze gaapt en strekt haar armen boven haar hoofd. Samen met Bras loop ik naar binnen. Ik leg mijn vinger op mijn mond. De lieverd kijkt me aan en hij begrijpt het. Zachtjes loopt hij de trap op, zijn staart een beetje tussen zijn benen. Ik laat hem in mijn kamer en leg een kroket voor hem neer. Daar zit vlees in. Dat is goed voor hem.

*

Beneden in de keuken pak ik twee borden, doe het eten erop en ga de kamer in.

'Ach schatje, wat heerlijk. Kom lekker bij me zitten. De film begint zo'. Mary pakt haar bord en kijkt naar dat van mij.

'Maar één kroket? Heb je geen honger?' Ik zeg dat ik hem onderweg al heb opgegeten.

'De film begint.' Mary likt steeds haar vingers af. Haar nagels zijn donkerpaars gelakt en glanzen van het vet. Op de asbak ligt een sigaret te branden. Af en toe neemt ze een trekje tussendoor. De film is wel leuk, maar ik ben moe en wil naar bed, naar de hond.

Ik geef Mary een kus en breng de borden naar de keuken.

Bras kwispelt met zijn staart als ik binnenkom. Hij ligt op het kleedje voor mijn bed. Ik poets mijn tanden en trek mijn pyama aan. Een blauwe met rode tractoren erop. Ik stap in bed en klop zachtjes op het dekbed. Bras staat op en kijkt me vragend aan. Ik klop nog eens en dan springt hij met een grote sierlijke boog. Hij nestelt zich naast mij op de deken en hangt met zijn warme rug tegen mij aan. Heerlijk.

*

Ik word wakker van de klok die acht keer slaat. Er ligt iets zwaars tegen me aan.

Nederland.' Oh ja, dat is waar ook. Ik pak mijn schrift en loop naar voren. De onderkant van mijn jurk is nog steeds nat. Net als mijn schoenen en mijn sokken. Mary vond die kleren nodig. De kroon wou ik zelf.

'Zou ik een prins of prinses willen zijn?' Die vraag staat in mijn schrift.

'Ik zou heel graag hun hond willen hebben.' Ik hou het schrift omhoog, zodat de klas naar de plaatjes kan kijken. 'Hij heet Skipper en is een zwarte labrador. Dat is een jachthond, maar hij speelt ook graag met kinderen.'

Op de achterbank zitten Lisa en Bianca te kletsen. Lisa steekt haar hand op.

'Mag ik wat vragen?' Ik kijk naar juf Dora. Ze knikt.

Waarom heb je een kroon op?' De klas lacht. Juf Dora heeft haar armen en het is weer stil. Ik trek mijn rug recht.

'Omdat de spreekbeurt over een prinsessenhond gaat. Ook honden verdienen een kroon.' De klas kijkt naar Lisa en trekt gekke bekken naar haar.

Ik heb er genoeg van en doe het schrift dicht.

'Je hebt nog geen antwoord gegeven op je eigen vraag'. Juf Dora kijkt eerst naar de klas en dan naar mij.

'Of je een prinses zou willen zijn.'

'De hele dag jurken aan lijkt me niks.' Ik buig. Ze klappen, maar niet lang. Mijn kroon houd ik op.

*

In de Superdump koop ik een nieuwe blikopener. Als ik in de schuur kom ligt Bras op de deken en slaapt. Ik ga naast hem zitten en leg mijn arm op zijn rug. Op de plek van mijn hand trilt zijn huid alsof er een slang onderdoor kruipt. Het is koud in de schuur, maar Bras is warm. Zijn ogen zijn gesloten. Hij heeft een zwart-witte kop met grijze haartjes bij zijn neus en oren. Als hij mijn hand voelt opent hij zijn ogen heel even. Hij is niet bang. Ik laat hem het blik zien. Hij snuffelt er even aan en likt aan het etiket dat bij een hoek omgekruld is. Zijn kop valt weer op de deken. Hij ruikt natuurlijk niks en uit zo'n mooi blik heeft hij natuurlijk nooit wat gekregen. De nieuwe opener glijdt nu als vanzelf door het deksel en met mijn zakmes schep ik een berg uit het blik op de vloer. Hij blaft weer die korte blaf alsof hij struikelt over zijn stem en is meteen klaar wakker.

Als hij zijn eten naar binnen heeft geschrokt gaapt hij en zie ik zijn rode lange tong en zijn tanden die erg bruin en afgesleten zijn.

'We gaan eerst je tanden poetsen, Bras. Dan zal ik je wassen en gaan we wandelen in de regen. Dan spoel je weer schoon.' Ik pak de halsband die aan de wand van de schuur op de spijker hangt.

'Kijk, voor jou. Dit was van een heel speciale hond. Die heette ook Bras. Kijk maar,

het staat op de riem. Hij was mijn beste vriend. Ze vonden zijn dooie lijf in het park en toen hebben we hem begraven op het hondenkerkhof. Hij was de liefste hond op de wereld en zelfs Mary vond hem wel aardig. Hij heeft een graf met een grote stok erop.

“Bras is terug” flitst het door me heen. Ik kijk. Het is de nieuwe Bras.
‘Opstaan slaapkop.’ Ik trek mijn trainingspak aan. Dat draag ik het liefst. Vandaag gaan we naar het graf van Bras 1. Hij kijkt me aan en springt op de grond. Zachtjes op het kleedje. Het is een slimme hond. Zou de oude vrouw hem missen? Vast wel, maar ze lette niet op hem en liep te hard door. Ze moest hem beter te eten geven en wassen. Ik zorg beter voor hem. Dus nu is hij van mij.

In de schuur eet Bras weer wat uit het blik. Ik heb het nu op een bord gedaan. Hij schuift het bord de hele schuur door, zo goed likt hij het af. Terwijl ik naar hem kijk, eet ik een boterham met pindakaas, zittend op de grond. We hebben het gezellig. Ik doe hem zijn riem om en we gaan op pad. Het is een half uur lopen en droog buiten.

Als we aan de rand van de wijk zijn doe ik zijn riem af en gooi ik met stenen. Hij spoort ze op en brengt ze bij mij terug. Dat kon Bras 1 niet. Ik doe hem weer aan de riem. Het is stil op het kerkhof. We zoeken naar de plek waar Bras 1 ligt. De nieuwe Bras snuffelt overal en zwaait opgewonden met zijn staart. Daar is het graf. Ik trek de stok uit de aarde. Daar moet nu een 1 bij. De hond pakt de stok in zijn bek, trekt hem uit mijn handen en rent ermee weg.

‘Nee, Bras, niet doen. Dan weten we niet meer waar hij ligt!’ Hij loopt hard weg en legt de stok op de grond. Als ik vlakbij ben pakt hij hem weer op en rent weer weg. We raken van het veld af. Nu lopen we te rennen op het mensenkerkhof.

‘Hier Bras, hier, stout’ Hij luistert niet en blijft liggen met de stok tussen zijn voorpoten. Er zit een vrouw bij een graf. Ze zit op een tas. Een andere tas gebruikt ze als tafel. Er staan twee borden op en twee kopjes. Ze snijdt het brood en kaas, smeert margarine. Ze zingt er zachtjes bij.

Het is de vrouw van de hond. Ik kijk om me heen. Waar is Bras? Ik moet hem verbergen. Ze mag hem niet zien. Daar staat hij achter een heg. Ik benader hem van achteren, klik de riem aan en trek hem mee. Hij blaft. Ik hoor dat de vrouw even stopt met zingen. Dan begint ze weer. Zo stil mogelijk loop ik weg. Bras wil niet en trekt aan de riem. Halverwege de weg terug loopt hij weer rustig.

Als we bijna thuis zijn bots ik tegen Mary op.

“Wat heb jij daar nou Priscil? Hoe kom je aan die hond?”

‘Van het asiel’, ik kijk haar aan met open ogen, smekend. ‘ik mag hem toch wel houden, hé? Hij is heel lief, blaft bijna niet, schoon en slim. Hij eet niet veel.’

‘Nee dat kan je wel zien, zo’n mager karkas heb ik nooit gezien. Ze waren zeker wel blij dat hij daar weg kon. Is ie wel gezond dat je geen nare ziekte van ‘m oploopt?’ Mary steekt een nieuwe sigaret op, terwijl de oude nog in haar mondhoek bungelt.

Ik kan hem nog net opvangen en trap hem uit.

‘Nou ja, het zal wel goed zijn, vooruit maar. Maar wel zelf uitlaten hé, daar heb ik geen tijd voor en je weet wat er met je vorige hond is gebeurd.’

Ik knik, geef haar een hug en vraag Bras om een poot voor haar.

‘Zit.’ Hij gaat zitten. ‘Poot.’ Hij geeft een poot. Mary is heel verbaasd, ik ook wel een beetje.

‘Nou das wel een knappe hond zeg, maar nu moet ik weg Priscil, anders kom ik te laat’.

‘Ga je uit?’ Mijn neus kriebelt een beetje en ik hou Bras heel strak aan zijn riem. Hij maakt een gorgelend geluid.

‘Pas een beetje op wijffie, hij stikt half. Nou geef mamma nog een dikke kus en tot later dan.’ Ze lacht en zwaait. Ze ziet er mooi uit met d’r konijnenjas, d’r hoge laarzen en een speld met een bloem erop in d’r haar.

Als Bras en ik thuis zijn zet ik de televisie aan en pak een zak chips uit de keuken. We gaan samen op de bank zitten. Bras krijgt geen chips. Ze zijn met paprikasmaak. Ik aai hem, hij leunt een beetje tegen me aan met zijn achterwerk.

‘Er is vast een leuke film Bras’. Hij zakt door zijn poten, geeuwt en valt in slaap.

*

Bras woont nu al een week bij ons. We zijn uit wandelen met Mary en nog iemand. Ik zeg liever niet wie dat is, want morgen kan hij weer weg zijn. We lopen naar het park. Mary loopt hand in hand. Ik gooi een stok in de verte voor Bras. Hij holt erachteraan en ik achter hem. We rennen bijna het hele park rond. Mary zit nu op het gras. Die iemand heeft zijn jasje uitgedaan en voor haar op het gras gelegd, want dat is nog een beetje vochtig. Hij is er bij gaan zitten. Raar gezicht, want het jasje is niet zo groot. Ik gooi de stok maar weer een eind weg. Bras rent er weer achteraan, zijn tong uit zijn bek. Plotseling stopt hij, zijn oren gespitst. Hij ziet de oude vrouw. Ze zwaait en het lijkt of ze probeert te rennen. Ik loop naar Bras, die nog steeds stokstijf staat te kijken en gesp de riem aan. Ik zeg tegen Mary dat ik naar huis wil. De iemand vindt het goed. Mary zit alleen maar een beetje dromerig voor zich uit te kijken.

‘Ga maar je huiswerk maken.’ Dat zegt ze anders nooit. Ik kijk om en zie dat de vrouw nog steeds mijn kant op komt. Ik begin te rennen met grote sprongen. Een prinses kan je me nu niet meer noemen, eerder een vliegende heks, of een lelijke kikker.

*

Vandaag hebben we “praten over de maatschappij”. Het onderwerp is “helpen en contact”. Juf Dora vraagt voorbeelden van helpen.

‘Ik help u iedere dag met planten water geven’, zegt Elsje. Elsje is een beetje zielig kind met heel nette kleren.

‘Dat klopt, zegt juf Dora. Wie nog meer?’

‘Mijn vader helpt in de moskee’. Achmed en zijn vader zijn moslims.

‘Mijn moeder helpt mij’. Dat is die stomme Lisa weer. Kan haar huiswerk zeker niet alleen.

‘En jij Priscilla? ‘ Ik haal mijn schouders op.

‘Ik help Mary.’

‘Ja en wat doe je dan voor Mary? Juf Dora leunt tegen haar tafel, haar armen over elkaar.

‘Nou, patat halen, brood bij de bakker, afwassen en vroeg naar bed.’

De klas begint weer te lachen.

‘Maar vroeg naar bed is toch geen helpen?’ Juf Dora’s ogen zijn net droge krenten.

‘Bij Mary wel’, brom ik. ‘En ik help wel eens een oude vrouw, die haar hond is verloren.’ Wat een leugenaar ben ik.

‘Zo dat is mooi, en wat doe je dan zoal?’

‘Weet ik niet’. Ik kan niet meer praten. Ik ben stom geworden. Ineens denk ik aan de vrouw, brood smerend en zingend op de begraafplaats. Zou ze de hond missen? Vast wel. Het is zo’n lieve, lieve hond, die poten geeft en alles begrijpt en warm is en zacht slaapt.

‘Ik zoek haar hond’. Het klinkt heel zacht en de juf herhaalt het voor de klas.

‘Zo, dat is mooi, jij zoekt haar hond. En denk je dat dat gaat lukken?’

Ik denk van niet, maar dat ga ik haar niet aan haar neus hangen.

Het is weer eens zaterdag. Mary en de iemand blijven liever thuis, want het is een beetje hondeweer zegt hij. Hij lacht een beetje scheef. Ik begrijp het al. We moeten er uit. Ik loop met Bras naar het park. Het gemene kikkergevoel zit er nog steeds. Telkens als ik een oude vrouw zie, krimpt mijn maag. Misschien is ze in het park. Dan kan ik op een afstandje achter haar aan lopen en zien waar ze woont. Misschien kan ik dan eens bij haar op bezoek gaan, kijken hoe het bij haar is. Ik kan brood voor haar halen, thee zetten en de kat eten geven. Ze zal toch wel een kat hebben. Oude vrouwen hebben altijd katten en soms wel eens een hond. Een hond is ze gauw teveel. Daar moet je voor zorgen. Een kat kan veel zelf. Mijn maag is al weer een beetje gewoon alsof de kikker naar huis is gestuurd. We zijn al in het park. Ik gooi een stok. Bras rent erachteraan zoals gewoonlijk. Er zijn niet veel mensen in het park vanwege het hondenweer. Ook niet veel honden. Ik kan nog niet naar huis. We gaan maar weer eens naar het kerkhof. Een lange wandeling is goed voor hem.

Op het hondenkerkhof zoek ik naar het graf van Bras 1. Het duurt een hele tijd voor ik het gevonden heb, zo zonder zijn grafstok. Ik zoek een nieuwe en kerf de naam er in. Het kerven gaat goed. Ik zet de datum van zijn verjaardag erbij en de dag dat hij dood was. Dan weet iedereen dat hij maar twee jaar en tien dagen is geworden. Bras heb ik vastgelegd aan een bankje. Hij mag er niet weer met een grafstok vandoor gaan. Dat zou een mooie boel worden. Niks meer op zijn plaats. Hij heeft een beetje de pest in. Kijkt me aan met half dichtgeknepen ogen alsof de zon fel schijnt. Terwijl het miezert! En hij piept soms. Maar hij heeft wel begrepen wie de baas is, want ik hoef maar terug te kijken en hij houdt zijn mond. Ineens staat hij recht overeind en zwaait met zijn staart. Ik kijk om. Daar is de oude vrouw!

‘Max, eindelijk heb ik je gevonden!’ Ze zet haar twee tassen naast zich op de grond en steekt haar handen naar voren. Ik plant de stok in het graf, loop naar haar toe en schreeuw:

‘Dag mevrouw, kan ik u helpen?’ Ze kijkt me aan.

‘Nee, ja kennen wij elkaar?’ Ze heeft een zachte stem. ‘Dit is Max, ik vind zomaar mijn Max terug!’ Ik knijp mijn lippen stevig op elkaar en maak de riem los van het bankje.

‘Max? Zo heet hij niet. Hij heet Bras.’ Hij probeert naar de vrouw toe te komen. Ik houd hem stevig vast. De blije lach op het gezicht van de vrouw verdwijnt. Ze kijkt

weer naar de hond, maar anders en ze kijkt heel precies alsof ze iets zoekt.

‘Zo, dus jij heet Bras? Je lijkt precies op Max. Die had ook een witte vlek op zijn bips.’

‘Mijn hond en ik moeten naar huis.’

‘Natuurlijk kind, het is al laat.’ Ze pakt de twee tassen weer op en kijkt droevig voor zich uit. Het kikkergevoel begint weer terug te komen. Ik buig wat voorover. Ik proef eerst een zure smaak in mijn mond. Dan een bittere. Bras staat al die tijd maar te zwaaien met zijn staart en kijkt af en toe naar mij met een bepaalde blik. Wat zou hij nou denken? Ik zou willen dat ik zijn gedachten kon lezen. Misschien wil hij toch wel graag naar haar toe. Als ze mijn hond hadden gestolen zou ik ook erg bedroefd zijn, maar ik zou boos doen. En dat doet zij niet. Zij doet aardig.

‘Als u zegt waar u woont, ‘kan ik wel eens bij u langs komen met Bras’. Haar gezicht ziet er nu zelfs lief uit.

‘Nou kind, dat zou ik heel leuk vinden. Ik woon op de Mannakade 12.’

‘Dat is niet ver van mij’, ik ben opgelucht. Het kikkergevoel is verdwenen. Ik zwaai.

‘Dag, tot gauw dan’. Ze zwaait terug.

Samen met Bras ren ik naar huis. Het lijkt wel alsof het miezeren is gestopt. Tenminste, ik voel er niks meer van. Ik ben blij en de iemand en Mary vinden me aardig, want ik was af én ruim alles op. Zelfs als de iemand zegt dat kleine meisjes op tijd naar bed moeten blijf ik aardig. Ik grijns.

‘Grote jongens gaan ook graag naar bed.’ Ik zeg het met mijn mond vol tandpasta, zodat hij het niet kan verstaan. Mary wel. Ze lacht en geeft me een knipoog.

De iemand ziet ons lachen en zegt dat Bras ook wel in de schuur kan slapen, als ik zo brutaal ben. Nou ja, hij moet niet denken dat hij nu maar alles kan zeggen. Maar ik ben blij dat het kikkergevoel weg is en geef Mary een kus, de iemand een por en ga braaf naar mijn kamer.

Bras mag niet op bed. Hij moet eerst zijn poten drogen. Die zitten nog vol aarde. Als het droog is borstel ik de aarde eraf. Samen lezen we een boek. Ik lees, hij luistert. Als het spannend is schop ik altijd een beetje met mijn voeten en dan geeft hij kleine kreetjes. Af en toe kijkt hij ook achterom. Dan aai ik over zijn kop en legt hij met een diepe zucht zijn kop weer op zijn poten. Ik moet steeds naar hem kijken. Zo schiet het niet op met lezen. Ik doe het licht uit.

De klok beiert en de moskee roept. Bras en ik kijken naar de televisie. Mary en puntje puntje zijn nog niet op. Zien doe ik ze niet. Horen des te beter. Ze hebben het zeker gezellig, wat een herrie. Ik zet de knop van het geluid wat harder. Bras geeuwt, staat op en schudt zijn lijf. Hij kijkt me aan.

‘Wat wil je Bras? Eten?’ Hij blaft. ‘Je hebt net gehad’. Hij blaft weer en loopt naar de keuken. Daar hangt zijn riem aan het haakje van de theedoeken. Hij pakt hem vast in zijn bek en trekt.

“Pats” het haakje van de theedoek breekt af en hij sleurt de theedoek en de riem achter zich aan. Er staat een vaas met grote takken op de grond. De riem blijft haken aan de takken, de vaas valt om, breekt en het water stroomt eruit. Dit is erg. Ik probeer de

riem te pakken te krijgen, maar het lukt niet. Bras rent heen en weer. De theedoek sleept het water over de hele vloer. Mary heeft eergisteren alles nog gedaan. Zelfs de vloer is nog in de was gezet. De hond is door het dolle heen. Over de bank, door de gang, weer terug naar de keuken. Het is een ravage in het hele huis. Dan schreeuw ik. 'Sta, Bras, sta!' Hij staat stil, hijgend, zijn tong uit zijn bek. Ik pak hem vast en breng hem naar de schuur.

'Stout' zeg ik. Het komt er raar uit, alsof ik de hik heb. Hij kijkt me aan met grote ogen en hij bibbert alsof hij het koud heeft. Hij kan er toch ook niks aan doen. Het is maar een hond. Ik geef hem een zoen op zijn kop en knijp even in zijn staart. Het liefst zou ik bij hem blijven. Ik ben nog niet terug in de kamer om alles op te ruimen of daar staat daar Mary, in haar gele kamerjas met de bontrand. Haar haar is in de war.

'Heeft die hond dat gedaan? Wat moet je toch ook met zo'n snerthond uit het asiel. Je weet niet waar ie vandaan komt. Het is een onopgevoede vieze, zwerfhond. Je brengt hem morgen terug, hoor je. Hij komt er niet meer in.'

Ik pak een emmer en een dweil en probeer het water weg te vegen. De takken zijn allemaal gebroken en liggen door het hele huis verspreid. Mary is op de bank gaan zitten huilen. Ik dweil de hele vloer. De takken stop ik in een vuilniszak samen met het afgebroken haakje van de theedoeken. Op de bank probeer ik de natte hondepoten van Bras weg te vegen. De vlekken worden alleen maar groter. Nu moet ik ook huilen. Met de dweil probeer ik mijn tranen weg te vegen. Plotseling stopt Mary met huilen. Ze pakt mij in de kraag van mijn pyama en sleept me door de gang naar de trap.

'Naar boven, naar je kamer en waag het niet er vandaag nog af te komen.'

Het is koud in de kamer. Ik ga onder de deken liggen en eerst kan ik niet slapen omdat ik weet dat het nu afgelopen is. Dan val in een diepe slaap.

Als ik wakker wordt ben ik helemaal nat van 't zweet en is het buiten al aan het schemeren. Ik doe voorzichtig de deur open en luister. Ik hoor niets. Ik zie ook geen licht beneden. Zouden ze weg zijn? Ik trek snel droge kleren aan en loop zacht de trap af. Er is niemand. Ik smeer een boterham en pak het blik voor Bras uit de ijskast. Er zit nog wat in. In de schuur eten we samen. Hij is blij als hij me ziet, maar toch is het anders als eerst. Het is alsof hij het voelt, want hij blijft steeds dichtbij me.

Ik pak de riem. Samen lopen we naar de Mannastraat. Het is niet ver. Bras wordt een beetje opgewonden als we dichterbij komen. De Mannastraat is een kleine rij huizen met voortuinen. Ik weet het nummer niet meer. Bras snuffelt aan elke tegel die we tegenkomen. Dan blijft hij plotseling staan bij een voortuin met een heg. Hij trekt aan zijn riem. Ik maak hem los en hij gaat voor de deur zitten en blaft kort. Het licht in de gang gaat aan. De deur wordt opengemaakt door de oude vrouw.

'Max, Maxje, ben je daar dan toch? Oh wat ben ik blij dat je teruggekomen bent. Max staat nu op zijn achterpoten en likt de vrouw in haar gezicht. Ze weert het lachend af en klopt hem op zijn rug. Ik sta half verborgen achter de heg. Ik voel me nu geen prinses, ook geen kikker, meer een assepoester. Ik slik en ik slik. Mijn ogen prikken en ik word

wee in mijn maag. Daar komen die rottige tranen weer. Ze staat nog steeds tegen Bras te praten.

'Wat heb je een mooie halsband om. Van wie heb je die gekregen?' Max staat nu met vier poten weer op de grond. Hij wil naar binnen lopen, maar aarzelt en kijkt om. De vrouw ziet het en kijkt met hem mee. Ik wil weglopen, maar ze roept:

'Dag meisje. Kennen wij elkaar? Heb jij die hem gegeven, die mooie halsband?' Ik knik.

'Wil je niet even binnenkomen? Hoe heet je eigenlijk? De thee is nog warm'.

'Ik heet Priscilla.' Ik aarzel.

'Wat een mooie naam, heb jij. Prisciiiilla'. Ze spreekt hem mooi uit. 'Zeg maar oma, oma de Wit. Zo noemt iedereen me'. 'Heb jij Max gevonden? Wat ben ik daar blij om. Hoe wist je dat hij hier woont?'

Het lijkt wel alsof ze me niet meer kent. Des te beter.

'Hij is zelf komen lopen. We waren in de buurt.' Ik ben nog steeds een leugenbeest.

'Max is heel slim', zegt oma. 'Ik knik en drink van de warme thee. Oma maakt ook een mooie doos open, vol chocola. Ik mag nemen wat ik wil. Nu rammelt ze met een groot blik. Max springt op en gaat zitten. Hij steekt een poot naar voren.

'Ach Maxje, wat ben je toch een braverd.' Ze haalt een handvol brokken uit het blik en geeft ze hem. Ze zorgt toch wel goed voor hem. Misschien heb ik me vergist. En ik mag hem toch niet houden. Wat zal ik hem missen. Ik slik.

'Is er wat kind?' Oma kijkt me aan met zachte ogen. Ze zijn grijs met een waasje. Ik vertel oma van mijn hond en dat hij dood is en dat ik hem zo mis en dat Max wel een beetje op hem lijkt. Ze luistert en knikt.

'Waarom kom je dan niet vaker bij ons langs? Dan kan je Max een beetje uitlaten, want dat lukt me niet meer zo goed met mijn oude benen. Dat vindt hij vast fijn.' Buiten slaat een klok. Zeven keer. Nu moet ik echt naar huis. Snel drink ik de thee op, omhels Max en fluister in zijn oor:

'Dag Bras, tot morgen, dan zie ik je weer.' Hij likt aan mijn neus. Die is nog een beetje zout van daarnet.

'Dag oma, tot morgen dan.'

'Dag Priscilla, voorzichtig hè. Het is al donker.' Ik laat haar mijn mes zien.

'Tsjonge kind, dat is niet mis,' maar ze vindt het niet raar voor een meisje, wel handig.

Op school heb ik aan juf Dora verteld dat ik de hond van oma de Wit gevonden heb. En dat ik hem iedere dag mag uitlaten en dat ik haar help met boodschappen en zo en samen gaan we vaak naar het kerkhof, met Bras, eh Max, en dan smeren we lekkere boterhammen en zingen erbij. En voor mijn nieuwe spreekbeurt heb ik al een goeie titel: Bras en Bras.